

A nép megszámolt rendje...

A népszámlálás egészen az ókorba nyúlik vissza, amikor annak a célja főként az adóterhek növelése és behajtása, valamint a hadköteles férfiak számbavétele volt, amely elengedhetetlen volt a birodalmak védelme és a hódító hadjáratok miatt. A pusztán statisztikai adatszolgáltatás végett népszámlálást csupán a 17 – 18. században tartottak Amerikában és Európában. Magyarországon az első népszámlálás 1784-ben II. József parancsára történt, 1870-től viszont már tíz évente végzik.

Isten népe életében a nép megszámolását törvény szabályozta, és csupán az Isten által rendelt szent cél érdekében lehetett azt véghezvinni. Először akkor találkozunk ezzel, amikor Izráel népe, a szolgaságba süllyedt, megnyomorított, dologra fogott nép kijön Egyiptomból, Mózes vezetésével átkel a Vörös-tengeren és a Sínai-hegynél Isten parancsára Mózesnek és Áronnak meg kell számlálni a népet (4Móz 1,1-46). Ez azt jelezte, hogy igazi népé kell formálódniuk. A férfiaknak a családjaikat védelmezniük kell, egységbe kell tömörülniük, kialakítani életformájukat, megszervezni magukat.

A következő népszámlálásra a pusztai vándorlás végén kerül sor. A nép a hitetlensége miatt negyven esztendeig kénytelen vándorolni a pusztában, s mikor már nem éltek azok, akik hitetlenkedtek, Isten felkészítette a felnövekedett új generációt az ígért földre való bevonulásra (4Móz 26,1-56). A vándorlásban elcsigázott, elcsüggedt népnek azt kellett meglátnia, hogy van jövő számukra, mert akik nem hullottak el a pusztában, azok előtt megnyílik az út az ígért földre felé. Ehhez erős katonaságra is szükség volt, mert harc nélkül nem lehetett országot foglalni és azt megtartani.

Összpontosítsunk most erre a kettőre, mivel a Dávid király általi népszám-

lálás a király saját hatalmának méregese miatt történt, amit az Úr megbüntetett, és Jézus születése idejében történt népszámlálást pedig a Római Birodalom területén a császár parancsára végezték.

Az Istentől rendelt népszámlálás-

biztosítsanak.

Mi sem gondolkodhatunk másként, csak Isten törvényére, tanítására, útbaigazítására figyelve. Bár most a népszámlálást az államhatalom írja elő, de egyénenként és közösségekben is jól fel kell mérni azt, hogy mi ennek a tétje.

Ha az örökség, amit felmenőink reánk hagytak, fontos számkra, akkor vállalnunk kell anyanyelvünket és nemzetiségünket. Ezzel súlyt adunk itt élő nemzetrésznünknek. De a hitünk vállalásával is súlyt adunk szülőföldünkön szolgáló református egyházunknak, amely mindig is azt hirdette, hogy az Istentől ajándékba kapott értékeinket megőrizni, azzal élni és továbbadni mindnyájunknak kötelessége.

Most, amikor a világ ezeket az értékeket egyre jobban elveti és az istentelenség útját követi, erősödünk meg hitünkben, reménységünkben és öntudatunkban azzal is, hogy vállaljuk bizonygatóként anyanyelvünket, nemzetiségünket és református hitünket Isten és az emberek előtt.

Mert magyarságunk és reformátusságunk érték!

Fazekas László, lelkipásztor

Nagybalog református temploma

nak nagyon komoly üzenete volt az akkori nép életében.

A nép megszámolása és katalógus-szerű lejegyzése megmutatta, hogy vannak családjaik, nemzetségeik, törzseik, kinek-kinek le van jegyezve a származása, vannak felmenőik, akik örökséget hagytak rájuk. Az „örökség” nem ideig-óráig való, hanem ez egyértelműen a jövőnek szól, a jövőre utal. Aki lemond örökségéről, az a jövőjéről mond le. Ezért a népszámlálás Izráel esetében egyértelműen a nemzeti identitás megerősítésének, és a származás bizonyításának fontos eszköze volt. Készültek a jövőre, készültek a megvándorló harcokra, hogy örököseiknek jövőt

Istentisztelet a gyülekezet oldalán

Tájékoztatjuk Öntőlünk, hogy a Deregyői Református Gyülekezet nevű Facebook oldalon élő adásban istentiszteleteket tartunk minden **vasárnap 10:30 és 14:30 órai kezdettel**, és minden **szerdán 18 órai kezdettel**. Az oldalon a korábbi istentiszteletek újra megnézhetők.

Csoma L. lelkipásztor

„Forrás fakad az Úr házából” (Joel 4,18)

A forrás buzog, Covid-tól függetlenül, lockdown ellenére is, adott esetben Joel és Ámós próféták könyvéből, visszhangozva, hullámokat vetve, kimoszítva rég meg-rekedt uszadékokat, fölkavarva a hétköznapi hordalékait, ráirányítva a figyelmet jelenkori társadalmunk viszonyaira, ismét csak bizonyítva a régi igazságot - a történelem ismétli önmagát - kínálva a lehetőséget az okulásra. De, vajon kik és hányan olvassák ma ezeket a prófétákat, és hogyan értelmezzük, levonjuk-e a tanulságokat és merjük-e vállalni az ezekből következő kihívásokat? De egyáltalán van-e realitása manapság feltenni így ezt a kérdést, hiszen a civil szférában Istenről beszélni tabu.

A nagyvilágban, Amerika még talán nem tart itt. Ott még, ahogy most legutóbb is láthattuk, a beiktatandó elnök büszkén esküszik a Szentírásra, de a hírek szerint a szekularizáció ott is előretörően van. Nyugat-Európában pedig a keresztyénség teljes válságát éli, visszaszorul, talán köszönhetően egyrészt a jóléti eredetű elkényelmesedésnek, közönynek, no meg az egyre gyarapodó számú nem keresztyén eredetű bevándorlóknak. „Szorongatjátok az igazat... Gyűlölöm, megvetem ünnepeiteket” (Ámós 5,12.21) Nekem, laikusnak, néha úgy tűnik (bár tudom, ez nem egészen biblikus), mintha a Nyugat-Európai keresztyénség „megpályázta” volna a Jézus

korabeli elkényelmesedett, méltatlanná vált Izrael örökségét, mintha nem lenne közismert, milyen sokba került az azoknak a történelem folyamán. Úgy tűnik, a szocializmus kurta-furcsa bukása után elközelgett a szimpla kapitalizmus önfeladásának az ideje is, hogy átadja helyét a totális bőség társadalma, a globalizmus „nagy nyomorúságának” (Máté 24,21?)

Kérdés, hogy vajon Közép-Kelet-Európa képes lesz-e okulni, és elkerülni a nyugati keresztyénség egyre inkább kirajzolódó kudarcát, vagy leutánozva azt, szép lassan belesétál a jóléti társadalom megalkuvásra csábító csapdájába? A mai globalizált világban az elektronikus hírközlés, bár teret kínál az Ige terjedésének is, hiszen a Szentírás elérhetővé vált bárhol, bármikor, a szenzáció orientált hírözön, elhomályosíthatja a Jó hír üzenetét, nem is beszélve a kontrollálatlan téveszmék (gender, stb.) terjedésének veszélyeiről.

Közben tehetetlenül szemléljük, a szinte már rendszerszintűvé terebélyesedő bűnözést. Jól hangzik református falinaptárunk jelmondata: „Ha minden nép a maga Istenének nevében jár is, mi az Urunk, a mi Istenünknek nevében járunk mind-örökké.” (Mik 4,5). Bárcsak megvalósulna ez, egyre szélesebb körben! De mi a valóság? Az alapiskolából a gyerekek nagy többsége úgy lép ki a nagybetűs életbe, hogy Jézusról szinte semmit sem

hallott. Saját felekezetünket tekintve, talán ugyan kedvezőbb a helyzet, de hamis dolog volna ezzel áztatni magunkat, hisz állami szinten közös csónakban evezünk. A rendszerváltás nagy vívmányának tartott, választható hitoktatást, általánossá téve, talán gátat lehetne vetni az erkölcsi hanyatlásnak, liberális téveszme uralomnak. A jelenleg zajló, szétválasztott hit és erkölcs oktatás, elve megágyaz, már kisgyermekkorban, a jövő viszálykodó társadalmának.

A szocializmus kurta-furcsa bukásából is nyilvánvaló, Istent nem lehet kihagyni a számításból. A nyugati kapitalizmus példája viszont azt mutatja, hogy a hitet nem lehet ráerőszakolni senkire. Viszont, ha nem akarunk erkölcsi káoszba sülyedni, itt Európában, a keresztyénség bölcsőjében, elvárható volna az államtól, hogy biztosítsa a lehetőséget (nem hagyatkozva alibistán a szülői szabad választásra) minden tan köteles gyermek számára, hogy megismerkedjen az Isteni teremtettsérről, rendről és kegyelemről szóló tanítással, hasonlóan az egyéb – történelem, matematika, stb. – tananyaghoz. Talán, nem vitás, így lenne komplett és versenyképes más kultúrákkal, az alapszintű ismeretanyag, biztosítva az egyén egészséges személyiségfejlődését és társadalom javát is.

Vass István

A Lónyay Gábor Polgári Társulás közleménye

A Lónyay Gábor Polgári Társulás tisztelettel értesíti mindazokat, akik a 2020-ban adójuk 2%-t a szervezetünk számára utalták át, hogy az adóhivatal a járványhelyzet miatt az adók befizetésének kötelező időpontját meghosszabbította. Ennek következtében a 2% átutalása számlánkra még folyamatban van. A hivatalos névsor megküldése valószínűleg szintén késni fog, de amint megérkezik, utaljuk a gyülekezetek számára támogatásokat. Ennek feltétele, hogy az adományozó a megadott feltételek szerint (az illetékes adóhivatal pecsétjével ellátott és a megfelelő helyen x-el megjelölt) kitöltött nyomtatványok másolatát megküldjék címünkre: ladislavcsoma@gmail.com

A megfelelően kitöltött 2%-os adónyomtatványok alapján megjelölt összegeket február 1-től utaljuk az illetékes gyülekezetek számlájára.

Ebben az évben is készek vagyunk fogadni a felajánlásokat, s azokat továbbítani a megjelölt gyülekezetekhez. További tájékoztatást a 056 65 953 96, 0908 035 094 telefonszámokon adunk.

Csoma László, elnök

A Szeretetnaptár 2021-es kiadása és a Református Újság a 2021-es évre még rendelhető szerkesztőségünk címén, változatlan áron.

076 74 Drahňov - Deregnő 216,

Tel.: 056/63 953 96, Mobil: 0908 035 094,

e-mail: ladislavcsoma@gmail.com.

A megrendeléseknek beérkezésük sorrendjében teszünk eleget.

Csoma László

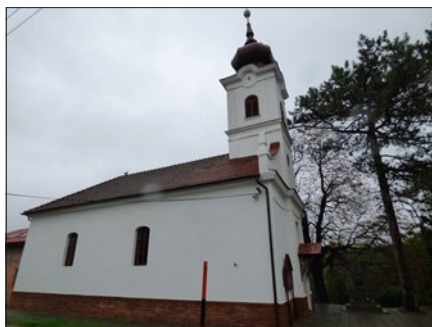
GYÜLEKEZETEINK életéből

„Én ide megérkeztem”

„A kulcsodi gyülekezetnek is vannak sebei, ahogyan az új lelkipásztoruknak is. De ebből az áldozati szerepből ki kell zökkenni, mert ez így nem hoz gyógyulást” – mondta szószékfoglaló igehirdetésében Feszty Zsolt megválasztott lelkipásztor, akinek beiktatására 2020. december 13-án került sor a kulcsodi református templomban. A hálaadó istentisztelet a járványügyi korlátozások miatt csupán a gyülekezet ünnepe lehetett.

Az alkalom elején Keszegh Péter gondnok a gyülekezet nevében köszöntötte a meghívott vendégeket: Fazekas László püspököt, Fekete Vince főgondnokot, Somogyi Alfrédot, a Pozsonyi Református Egyházmegye esperesét, Pásztori Attila nagyodi lelkipásztort, a Barsi Református Egyházmegye korábbi esperesét, a kulcsodi születésű Bognár Juditot, a Csicsói Református Egyházközség beosztott lelkészét és Bognár Csaba polgármestert.

„Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket elhatározása szerint elhívott” (Róm. 8,28) – a Római levélnek ezt a versét rendelte a Szentlélek Úristen Fazekas László püspök igehirdetésének alapjául. A kulcsodi gyülekezet tagjai tudják, hogy az igeválasztás nem véletlenül történt, mert ez hangzott el 2019. december 31-én is az óévzáró istentiszteletet követően, miután rájuk nehezedett a valóság, hogy ismétetlen nincs pásztoruk. De ez az Ige erősítette, biztatta és tartotta a lelket a lelkészkeresés idején a hívekben és indította el őket Isten iránti hálájukra ebben az ünnepi pillanatban is.

A püspök igehirdetése elején kiemelte, hogy Feszty Zsolttal kapcsolatban nem

tud nem személyes lenni, hiszen Zsolt a komáromi gyülekezetben találkozott először az Ige perzselő erejével. „Én tudom, hogy téged az Isten hívott el szolgálatra!” Az ember próbálja megérteni Isten akaratát, elhívását, de ez sokszor nehezen megy. A Lélek az, aki segíthet rajtunk a Fiú ábrázatához hasonlatosnak lenni. Isten üzenetét vinni és terjeszteni mindenki felé itt a faluban. Erre a szolgálatra kapott elhívást a lelkipásztor feleségével, családjával és a kulcsodi gyülekezettel egyetemben – mondta többek között a püspök.

A beiktatás szolgálatát megelőzően Somogyi Alfréd esperes röviden bemutatta a lelkipásztort a gyülekezetnek. A lelkipásztorhoz pedig Ezékiel könyve 44. fejezetének 23. és 28. verse alapján szólt: „... azt mondom neked, végezd a lelkipásztori hivatásodat hited, erőd és tiszta lelkiismereted szerint, mert az Úr lesz a te örökséged és jutalmad. Jézus Krisztus lesz az ajándék, akiből és akivel élni fogsz. Ez az örökség és nem több. De nem is kevesebb!” – hangsúlyozta az esperes, aki megköszönte a kulcsodiaknak, hogy imádságban kérték el az Úrtól az új lelkészüket. Majd arra kérte őket, hogy szeressék a lelkészcsaládot, hordozzák őket imáikban és továbbra is segítsék a szolgálatukat mindabban, ami az Isten országának építésére van. „Kívánom a közös szolgálat áldásosságát, hogy imádságaik és munkájuk révén gyarapodjon a gyülekezet és növekedjék az Isten országa, az Úr szent nevének dicsőségére” – mondta rövid beszéde végén Somogyi Alfréd.

Az egyházközség pecsétjének és a templom kulcsának átadása után Bognár

Judit és Pásztori Attila lelkészek kérték Isten áldását egy-egy Igével a beiktatott lelkipásztor szolgálatára: „Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van, de az Úr azt nézi, ami a szívben van.” (1Sám 16, 7b) és „Viseljetek gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett.” (ApCsel 20,28)

Feszty Zsolt szószékfoglaló igehirdetésének alapjául egy ellentmondásos Igét választott: „Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg.” (Ézs 53,5) A sebek fájnak, hogyan lehet hát általuk gyógyulni? – tette fel az Ige kapcsán a kérdést, majd azzal folytatta, hogy seb nélkül nincs élet. „Sebet sokféleképpen lehet szerezni: magunk által, vagy másoktól. A kulcsodi gyülekezetnek is vannak sebei, ahogyan az új lelkipásztoruknak is. De ebből az áldozati szerepből ki kell zökkenni, mert ez így nem hoz gyógyulást. De ne feledjük: van ígéret a gyógyulásra az által, akinek ebben az adventben is az eljövetele kézzel készülünk. Aki hibátlan, teljes és tökéletes, sebeket kapott, hogy helyreálljon az életünk, gyülekezeti közösségként is – mondta a beiktatott lelkipásztor. „Én nem készülök sehová. Én ide megérkeztem” – hangsúlyozta Feszty Zsolt, és ezt hallva minden jelenlevő kulcsodi ember szíve megremegett.

„Uram Isten! Gyomlálj ki közülünk

minden gyűlölséget, visszavonást, haragtartást, bosszúálló lelket. És ajándékozz meg bennünket igaz értelemnek, bölcsességnek, hasznos tanácsnak, erősségnek, egyezségnek, igaz atyafiúi szeretetnek és isteni értelemnek lelkével, hogy mind a Te nagy nevednek tisztességére és dicsőségére tartozó dolgokban, mind a mi nyomorodott hazánkban, s abban lévő anyaszentegyházadnak oltalmazására és megmaradására való ügyünkben egyet érthessünk, egyet akarhassunk, és így egy szívvel-lélekkel nagy hasznosan szolgálhassunk” – Melotai Nyilas István

1621-ben kiadott Agendájából származó szívhez szóló és mai is aktuális imádsággal zárta szószékfoglaló igehirdetését Feszty Zsolt.

Az igehirdetést követően Keszegh Péter és Nagy László gondnokok köszöntötték a beiktatott lelkipásztort és átadták a gyülekezet ajándékát. A családias hangulatú ünnepi hálaadó istentisztelet Fazekas László püspök áldásával és a nemzeti imádság elénéklésével zárult.

Reformata/Bognár Judit

Fotó: Acsay Balázs, Iski Ibolya, Szabó Kinga

Kremenák Iván (1935-2020)

A Pozsonyi Református Egyházközség minden tagja szomorúan fogadta a hírt, hogy 2020.december 24-én elhunyt Kremenák Iván, okleveles elektrotechnikai mérnök, aki gyülekezetünk 31 évig hűséges presbitere és a gazdasági bizottság oszlopos és megbecsült tagja volt. Szeretett halottunkat a gyilkos kór – COVID-19 – ragadta ki e világból. A gyászistentiszteletre 2021.január 5-én került sor, amikor e sorok írója szólt a szűk családi körhöz a János evangéliuma 3,16-17 alapján.

Baráth Benő, az elhunyt unokaöccse, és a Somorjai Református Egyházközség építési gondnoka így emlékezik vissza a szeretett rokonra: „Kremenákék Nyit-rán laktak a 20. század 50 éveiben. Iván akkor már elvégezte az egyetemet Poděbradyban, és az akkor éppen alakuló közszolgálati televíziónál helyezkedett el Pozsonyban. Ebben az időszakban nálunk lakott Somorján. Szerette nagymamánk és édesanyám főztjét és édesapámmal is jó kapcsolatot ápolt. Szívesen és örömmel látták. A házunk az utcára nézett, ott laktunk szüleim, öcsém, és húgom, és ott kapott ő is elhelyezést. Ez az első lakás valamikor a háború alatt koporsó műhely volt. A ház hátsó felében még volt több helyiség, amiben nagyapám (a valamikori somorjai gondnok) és nagymamám laktak. A ház végében pedig volt a családi nagy asztalos műhely, amelyben a két háború között nagyapám húsz asztalosnak adott munkát. Kezük nyomát dicséri több magánház műbútor berendezése Budapesten, Bécsben és Pozsonyban is. A második világháború után a műhelyt konfiskálták, de megengedték, hogy továbbra is ott lakjunk, és a műhelyt édes-

apám vezette tovább.

Itt rendezkedett be a mi Ivánunk. Hazajövelekor mindig egy komoly rádióon ügyködött, ami a mai napig működik. A Csízi fiúkkal (későbbi sógoraival) és más barátaival az udvarunkon kajakot építettek, aminek építésében édesapám is segédkezett szakmaiságával, és nyaranta az ifjak a kajakokkal lementek egészen a Fekete tengerig. Békében élünk.

Amikor Iván fáradtan hazajött a munkahelyéről azzal az autóbusszal, aminek a megállóhelye éppen a házunk előtt volt, akkor mi – az utca gyermekei: öcsém, húgom, a Pokorný ikrek, Horváth Marika, a Lukács fiúk és jómagam felsorakoztunk az udvarban. (Akkor még az autóbuszok percre pontosan jártak).

Abban a pillanatban, amikor Iván az udvarba betoppant, kórusban elmondunk egy általa alkotott kis versikét, ami az ő délutáni sziesztájára vonatkozott: „Szervusz, Ivánunk, jó pihenést kívánunk.” Ekkor aktatáskájából elővett egy stanicli (=papírzacskó) Stolvertot (=savanyúcukorkát), és mindenki kapott a csomagból egyet. Most, amikor elment, csak egy gondolat jár az eszembe, de már más hangsúllyal: „**Szervusz, Ivánunk, jó pihenést kívánunk.**”

Gyászolják őt hűséges felesége, szerető leányai, vejei és unokái, drága húga unokaöccseivel, a Csízi és a Baráth rokonságg. Isten vigasztalja meg a megszorodott családost és a gyülekezetet a 264. dicséret 2. versével: „*Áldjad Őt, mert Űr mindent oly szépen intézett! Saszárnyon hordozott, vezérelt, bajodban védett. Nagy igrálmát naponként tölti ki rád: Áldását mindenben érzed.*”

Buza Zsolt

Megemlékezés

Isten iránti hálával emlékezünk Tildi Rozália testvérünkre, aki az Újlót-i gyülekezet hűséges tagja, s a lapunkban megjelenő bibliai rejtvény rendszeres megfejtője volt. Az Űr kegyelméből 96 év adatott neki, hogy bizonyosságot tegyen Megváltójáról. Köszönjük Istennek életét, buzgó hitét, s imádkozunk, hogy élete példája másokat is hitvallásra, az kegyelem Űrának követésére vezessen.

**A Református Űjság
Szerkesztősége**

foto:archív

Isten előre elkészítette a helyet

2019 augusztusában Buza Zsolt és Buza Bodnár Aranka személyében, – miután nyugdíjba vonulással és lemondással megüresedett az egyházközség két lelkesi állása – új szolgálattevők érkeztek a pozsonyi gyülekezetbe. A megválasztott lelkészpár ünnepélyes beiktatására még az év decemberében került sor. Azóta ismerkednek az új helyükkel és új tervek szövegetnek a gyülekezetel együtt, hogy miként tehetnék még vonzóbbá a közösséget.

A pozsonyi villamosok zörgését behallani a Széplak utcáról a múlt század elején emelt, a református egyházközség tulajdonában lévő impozáns, többszintes emeletes épületben lévő lakásokba. De ha kinyitjuk a barnára festett vaskaput, s az átjárón keresztül menve egy üvegfelületes ajtóhoz érkezünk, majd egy beengedő gomb segítségével elérjük a csendes udvart, ahová már nem szűrődik be a kinti zaj. Velünk szemben található az épület másik bejárata, amely a lelkesi hivatalba, a parókiára, illetve az újabb lakrészekbe vezet. Ha egy kicsit tovább haladunk az udvarban, hátulról látjuk meg a református templomot, melynek a kiskertre néző, feketére festett, erős vasból készült ajtaja egykor a gályarabok börtönét zárta. Ez az ajtó emlékezteti az utókort a hitük mellett kitartó lelkészekre, de azokat a szolgálattevőket is, akik ezt a bejáratot használják. A hívek a Szlovák Nemzeti Felkelés teréről nyíló ajtón jutnak be a templomba, amely igazán őszszel és télen mutatja meg magát teljes szépségében, amikor a fák lehullatták leveleiket vagy amikor még csak rügyeznek.

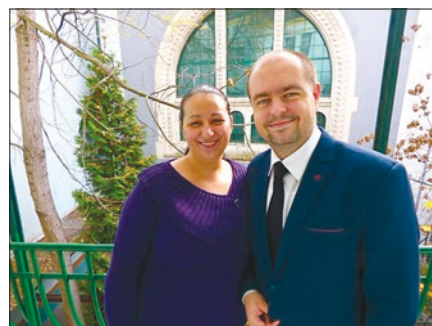
A református templom hátsó része

„A gyülekezet szívélyes meghívására, de elsősorban az Isten válaszára jött tőlünk az indíttatás, hogy feleségemmel együtt itt szolgáljunk a pozsonyi közösségben. Mindketten olyan ígét kaptunk a Mindenhatótól, hogy ezt a szolgálatot vállaljuk el” – eleveníti fel a kezdeteket Buza Zsolt, akinek a lelkészfeleségét Arankát, 2012-ben és 2013-ban belső fülcsontocskákra műtötték Pozsonyban. Ezzel kapcsolatban kapta még felszentelése

idején azt a páli ígét, mely szerint a hit hallásból van. Megjegyezte, hogy az elődök között is volt olyan lelkes, aki szintén rosszul hallott, mégpedig a gyülekezet templom- és bérakás építője, a boldog emlékü Balog Elemér, akit éppen eme testi tövise miatt nem akartak püspöknek jelölni a Dunáninnen Egyházkerület élére. Majd elmondja, hogy ő pedig azon a reggelen, amikor megkeresték a pozsonyi testvérek, éppen a szlovák nyelven szolgáló Varga Istók Dávid lelkipásztor bizonyoságtételét olvasta, amelyben összehasonlította a lelkipásztori szolgálatot a kis- és a nagyvárosokban, mely szerint ez utóbbiban milyen sokrétű feladatot és szolgálatot kell ellátni. „Amikor ez a meghívás elhangzott felénk, akkor mi már tudtuk. Isten előre elkészítette a helyet: nem nekünk, hanem Jézus Krisztusnak, s általunk a róla szóló bizonyoságtételnek” – emlékszik vissza a meghívás körülményeire a lelkipásztor.

Rozsnyón közel tíz évig szolgált, ahol valóban megtapasztalhatták a gyülekezet és az iskola együttműködésének az áldását, aminek azonban, mint mondja, voltak negatív tapasztalatai is. „A gyülekezet és az iskola ugyanis nem mindig azt az álláspontot képviselte, vagy nem úgy, ahogyan mi szeretnénk volna, s ahogyan a Szentírásban írva van. Sokat öröklöttünk és gondolkodtunk ezen, hiszen folyamatában kell látnunk a gyülekezet életét. Úgy gondoljuk, hogy az eltelt közel egy évtized alatt ennek a gyülekezetnek mindent a lelkére kötöttünk. Még az ottani szolgálatunk alatt indítottuk el, kérésükre, az óvoda és bölcsőde, valamint az egyházi alapiskola tornaterme építését, mégis úgy döntöttünk, hogy elfogadjuk a pozsonyi gyülekezet meghívását. Rozsnyón nagyon jól éreztük magunkat, az első szerelmünk volt. A feleségem első önálló szolgálati helye volt, ahogyan az enyém is. Nagyon jó és áldásos gyülekezet alkalmaink voltak, és úgy gondolom, hogy soha nem lesz olyan kapcsolatunk ifjúsággal és a gyerekekkel, mint Rozsnyón, hiszen ott az egyházi alapiskola százhetven tanulóval és közel húsz pedagógusával találtuk szembe magunkat.

Ilyen kapcsolatok sajnos már nehezen fognak kialakulni, ahol közvetlenül, valóban a gyülekezet talaján, de mégis az egész régiót átlátva tudtunk a gyerekekkel foglalkozni. Ezért is vállaltam el abban az időben a missziói előadói feladatot az Abaúj-tornai Református Egyházmegegyében, s így szolgálhattunk az egész egyházmegye ifjúsága felé is Isten dicsőségére” – idézi fel az előző szolgálati helyükkel kapcsolatos élményeit.

A lelkészpár

Buza Zsolt a gyülekezetváltást nem tartja szükséges rossznak, sőt, inkább pozitívként kezeli. Megemlíti, hogy egyik elődje, a két világháború között Rozsnyón szolgáló Szőke István püspökhelyettes, a losonci teológia tanára azt mondta, irigyli az evangélikus egyházat, mert a törvények szerint, /amely még ma is érvényben van/ egy gyülekezet tíz év elteltével eldönthette, hogy továbbra is elfogadja-e lelkipásztorát vagy sem. „Akkor egy közösség mondta ki a maradást vagy az elbocsátást is. Mi pedig úgy éreztük, Isten tanácsolta nekünk, hogy fejezzük be a rozsnyói szolgálatunkat. S ezt így érezzük a mai napig is, nincs ebben semmi változás. Seholy sincs ideális közösség, még a Szentírásban sem tudunk olyanról, ahol a paradicsomi állapotot elő lehetne idézni itt a földön” – teszi hozzá a lelkipásztor.

Pozsony különleges helyet foglal el az egyházmegyében. A legszélén helyezkedik el, elvágyva szinte mindentől. De a két nyelvűsége miatt is más, mint a többi gyülekezet, valamint azért is, mert a névadója is az egyházmegyének. Ebben a névadásban viszont nem maga Pozsony a lényeges, hanem az a drága Csallóköz és Mátyusföld, ahol reformátusok élnek, s ahonnan nagyon sok jelenlegi pozsonyi gyülekezeti tag származik. „A közösség többsége akárhogy is van, de ezekből a pozsonyi egyházmegyét alkotó gyülekezetekből származik. Így Pozsony, mint

ahogyan Rozsnyó sem tud igazán büszkélkedni tősgyökeres reformátussal. Ezt tudomásul kell venni az itt szolgáló lelkipásztoroknak. Ahogyan Rozsnyón mondták: Nemcsak a pap jött-ment, hanem mindenki – utal a gyülekezeti tagok sok helyről való származására.

„Rozsnyó teljesen magyar nyelvű egyházközség, magyar nyelvű istentiszteleteket tartottunk. Igény szerint az alkalmi igehirdetések voltak általában két nyelvűek: a temetések, a keresztelek és a házasságkötések. Volt egy szlovák nyelvű konfirmációnk, ahol a tizenévesek már nagyon törve beszéltek magyarul. De a hit szempontjából nagyon fontos volt a hitelvek elsajátítása anyanyelven, s ezért döntöttünk a szlovák nyelvű konfirmáció mellett, s indítottunk kétnyelvű csoportot is. Az asszimiláció sajnos már hozzátartozik az életünkhöz, és nem tudjuk kikerülni. Amit Rozsnyón tapasztaltunk, az egy generációval előbbre sokkal jobban megmutatkozik Pozsonyban. Rozsnyón a nagyszülők még magyar ajkúak és magyar érzelműek voltak. Pozsonyban is így van, de míg előbbi helyen még a gyerekek és az unokák is beszéltek magyarul, főleg azok, akik az egyházközség alapiskoláját látogatták, de még azok is, akik szlovák iskolába jártak. Pozsonyban viszont a gyerekek már szlovák nyelvűek, de anyanyelvükön biztosítani tudjuk nekik a hitoktatást gyermekistentisztelet formájában. Sok esetben házasságkötés révén azonban már a nagyszülők is egyes családokban élnek. Pozsonynak a befogadó készsége mindig is megvolt, lásd a korábbi háromnyelvűségét, de a ma már „az egy nemzet, egy nyelv koncepciója” rányomja a bélyegét a gyülekezeti életre is. Ezt azonban jó tudatosítani. Pontosan ilyen téren van értéke és értelme a kétnyelvű szolgáltatnak itt, a fővárosban. Sőt, még a közös istentiszteletek tartásának is, és sokkal több ilyen alkalmat kellene szervezni, mert a szlovák és a magyar istentiszteleteken résztvevők nem ismerik egymást” – árulja el a lelkipásztor.

Mivel a közös istentiszteletek mindkét nyelven zajlanak, s ezért tovább is tart, mint az egynyelvűek. Sokan éppen ezért, vagy inkább a másik nyelv használata miatt maradnak távol a közös alkalmaktól. Buza Zsolt azonban úgy látja, hogy a törzstagok, akik rendszeresen járnak templomba, s fontosnak tartják a gyülekezet életét, s nem a nyelv, hanem a hit köti őket össze, azok eljönnek, bár általában évente csak egyszer-kétszer van ilyen alkalom: évzáró egyházközségi

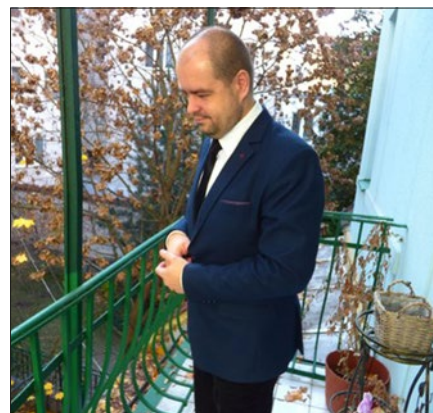
közgyűlés vagy diakóniai istentisztelet alkalmával. Amikor a gyülekezet összehívásáról beszélek, akkor ezalatt a szlovák ajkú, Kelet-Szlovákiából beköltözött nagyszülőket, szülőket, s azok gyermekeit értem, akik nagyon komolyan veszik a hitéletüket és a református magyar gyökerekkel rendelkező családokat az ország minden pontjáról. Megjegyzem, hogy akiknek valóban fontos, hogy a gyülekezet egysége megmaradjon, azok nem szlovákokra és magyarokra oszlanak, hanem reformátusokra, és így is tagolódnak be a Pozsonyi Református Egyházközségbe – magyarázza a gyülekezet egységét Buza Zsolt.

Érdekes látni azt is, hogy milyen az ember hozzáállása a gyülekezetbe való bekapcsolódásba, és mit hoz ebből a gyerekkorából. Példaként megemlítték egy Rajkán letelepedő, szlovák és magyar gyökerekkel rendelkező, Kelet-Szlovákiából származó családot, akik még időben tudatosították, hogy a gyermekeikkel jó lenne a magyar nyelvet is megismertetni. A kétnyelvűség megélését pedig úgy gyakorolják a gyülekezetben, hogy a szlovák ajkú gyermek a közös nyári táboraik résztvevői Alsóbodokon. „S mivel a hit vezeti őket, nem pedig a nyelv, eljönnek, és elhozzák csemetéiket. Ha szlovákul vagy magyarul szólunk hozzájuk, érdekes módon mindig rákapcsolódnak s igyekeznek megérteni a mondanivalót. A magyar gyerekeknél viszont azt vettük észre, hogy angol szavakat kevernek a mondataikba, amelyet azzal magyaráznak, hogy sokszor az hamarabb eszükbe jut. Elmondásuk szerint egyfajta „hunglis” nyelvet beszélnek. Ez érdekes számunkra, viszont arra helyezzük a hangsúlyt, hogy Jézus Krisztussal személyes kapcsolatunk legyen, ami viszont nem nyelvfüggő, mert minden népnek, nemzetnek és nyelvnek hirdetni kell, hogy Jézus Krisztus az Úr, az Atya Isten dicsőségére – nyomatékosítja a lelkipásztor.

Az elsődleges hangsúly azon van, hogy a gyerekek megismerjék Jézus Krisztust, másrészt pedig tudatosítani kell ismételtén, hogy még ha kétnyelvű is a gyülekezet, de egy közösség, ahol két istentiszteleti nyelv van: a magyar és a szlovák. „Ezt nem tolerancia kérdése, hanem a hitbeli megélésé. Ezt mindenkinek el kell fogadnia, mert nem vagyunk sem kisebbségben, sem többségben: mi egyek vagyunk. S kiben vagyunk egyek? Jézus Krisztusban, akiben nincs sem férfi, sem nő, sem rabszolga, sem szabad. Teljesen látnunk kell az egységet. De a szolgálatok külön vannak, mindenkinek a saját

anyanyelvén. Vasárnap két istentisztelet tartunk: a szlovák kilenc, a magyar fél 11 órakor kezdődik, közben párhuzamosan zajlanak a gyermek-istentiszteletek. Kedden és pénteken magyar, csütörtökön pedig a szlovák nyelvű bibliaóra van. Mind-egyikre egy összeszokott kis csapat jár, de szerda esténként tartunk magyar ifjúsági bibliaórát is, amelyet mintegy ketten-hárman látogatnak” – fogalmaz a lelkipásztor.

S ha már erősen érződik az asszimiláció Pozsonyban, felvetődik az a kérdés is, hogy akik nyelvet váltottak, azok melyik istentiszteletet erősítik: továbbra is a magyart vagy a szlovákot. „A gyülekezet egy” – hangsúlyozza Buza Zsolt. – „Nincs magyar és szlovák gyülekezet, hanem csak egy, de két istentiszteletet tartunk. A szlovákra harminc–negyven fő jár. Ez egy áldásos, igére figyelő közösség. A magyar nyelvűn hetvenen–nyolcvanan, sokszor százan is részt vesznek. Úgy látjuk, hogy ez egy szomszédos közösség, aki itt, a főváros központjában, a Szlovák Nemzeti Felkelés tere 4-es szám alatti templomban szeretne megpihenni a világ zajától, és találkozni Jézus Krisztussal”.

A templom, amely a tér végében, egy partizánszobor mögött áll, dús lombosított fák takarják, de távolabbról kilátszik a magasba ívelő tornya, fénylő csillaggal a tetején. Sokan talán nem is tudják, talán az itt élők sem, hogy a lakóházak között egy református templom bújkál meg. De vajon mennyire ismerik ezt a helyet azok a magyar vagy akár szlovák reformátusok, akik ide költöztek a fővárosba, vajon tudják-e hol van a templom, mikor vannak az istentiszteletek és hogyan csatlakozhatnak a közösséghez? A legnagyobb probléma az – vallja a lelkipásztor –, hogy nagyon gyorsan változnak a lakcímek, de van egy biztos pont: a mobiltelefonszám, amely nagy segítségére volt a választók névjegyzékének az összeállításában, mindenkit személyesen hívott fel, ami-

nek köszönhetően több gyülekezeti tagot közelebből is megismerhetett.

„Másképp viszont be kell ismernünk, hogy a gyülekezeti alkalmaink arra vannak fókuszálva, hogy a hívek minket keressenek fel a Széplak utca 12 alatt lévő lelkészi hivatalban vagy a bibliaórák alkalmával, vagy a már említett SZNF-téri templomban. Úgy vélem, talán ezen változtatni is kellene, mert vannak olyan gyülekezeti tagjaink, akik már nem tudnak közénk jönni. Vagy úgy kellene tenni, ahogyan elődeim is, köztük Matyasik András: felkutatni az egyes pozsonyi városrészekben élő reformátusokat. Ő is ezt tette: elintézte, hogy Oroszváron és Pozsony-Újváros részében az evangélikus templomban prédikálhasson a református híveknek. Ehhez megvoltak a diákkori kapcsolatai: a pozsonyi Evangélikus Teológia hallgatója volt, ezért élénk kapcsolatot ápolt volt diáktársaival. Most arra hagyatkozunk, hogy az igazi indításnak belülről kell jönnie. Bátorítom azokat, akik Pozsonyba költöznek, hogy keressék a templomot és vegyék fel a kapcsolatot a gyülekezettel, ahol otthon érezhetik magukat. De a legtöbben vasárnapként inkább hazautaznak a szülőkhöz látogatni, ahol finom ebédet is kapnak. Viszont, aki úgy gondolkodik, hogy szeretne egy különálló kis fészket a családjának, azelőtt nyitva áll a pozsonyi templom ajtaja. Tudjuk jól, hogy minden nagyváros belvárosában csak az idős és a törzsgyökeres belvárosi tagok maradnak meg. A fiatalok sem a belvárosban keresik a letelepedés szándékát, hanem a külvárosi részben, de a lelki letelepedésnek a szándéka itt adott. Arra kérek minden reformátust, hogy aki Pozsonyba költözik, adjon egy esélyt magának és a református közösségnek, hogy megismerkedjen az itteni szolgálatokkal, akár egyetemista vagy itt dolgozó, fiatal vagy idős. Jézus Krisztussal itt Pozsonyban is találkozhat” – mondja Buza Zsolt.

A tíz évvel ezelőtti népszámlálási adatok alapján Pozsonyban és a hozzá tartozó agglomerációban 1860 református él. A lelkipásztor elmondása szerint, a gyülekezetnek nemcsak most, hanem a múltban is ott voltak azok a szörványok, ahonnan istentiszteletre jártak, de ma már ez a kapcsolat sokkal gyengébb, mint korábban, hiszen a vasárnap, a karácsony, a húsvét és a pünkösd megünneplése vagy annak családi jellege már kiveszőben van. „Ezt nem tudjuk garantálni. De, ha csak azokról fogunk tudni, akik a választók névjegyzékében vannak, az nagyon kis szám, mindössze 273

ember. Maga a gyülekezet 600-700 lelket számláló közösség, amely már magába foglalja az idősek otthonában élőket, egyedülállókat és a gyermekeket is. Látunk, hogy van ki után mennünk, de meg kell őket keresni. Az az egy is értékes, az elveszett, akit Jézus ma is keres” – hangsúlyozza a lelkipásztor.

A református templom csillára alulnézetből

A jövőbeli tervekkel kapcsolatban azt mondta, hogy egyedül nem terveznek semmit. Ha igen, azt a Mindenhatóval, a gyülekezet presbitériumával, az itt szolgáló közösséggel. „A terveink kicsik ahhoz, hogy megvalósíthatóak legyenek. Ha nincs egy csapat, egy munkatársi közösség, – s minden lelkészi hivatal maga tudja, hogy milyen munkatársi anyaggal szolgál – akkor mi nagyon keveset tudunk elérni. A célunk mindenképpen az, a feleséggel és a gyülekezet szerves részét alkotókkal, hogy a gyermekeket, a fiatalokat és az időseket Jézus Krisztus napjára megtartsuk. Élő közösségként és élő, hívó gyülekezeti tagként, hogy tudják, ránk, közösségre, gyülekezetre mindenkor számíthatnak” – fogalmaz a lelkipásztor.

Templomi persely

Az egyházközségnek nemcsak egy múlt század elején épült temploma és négyszintes bérháza van, ahol a parókia és a lelkészlak is elhelyezést kapott, hanem bérbe adott üzlethelyiségei is, amelyeknek a bevételét fel tudják használni az

ingatlanok karbantartására és felújítására, valamint lelki célokra is. Terveik között szerepel a bérház modernizálása. Nyílászárók és vezetékek cseréje, falak festése és a padlózat javítása a bérházakban, illetve a távlati célok között szerepel egy új gyülekezeti terem kialakítása.

„Minden tekintetben nyitott térré kell tennünk azt a teret, amit Istentől kaptunk a Pozsonyi Református Egyházközség, mert nagyon nehéz egy bérházat, egy lelkészi hivatalt és egy templomot önmagában kezelni. Ezeket komplex módon kell együtt látnunk. Ha valamit tatarozunk, az nem az adott lelkésznek vagy presbitériumnak a dicsősége, hanem lehetőség arra, hogy nyerjünk. Nyerjünk akár új lakókat vagy gyülekezeti tagokat, akár új munkatársakat ahhoz a szolgálathoz, amelyre Jézus Krisztus elhívott bennünket. Tehát, akármit is fogunk elvégezni, az nem megy egyedül. Nem megy a kivitelező nélkül, a hívó gyülekezeti tagok és az ő adakozásuk nélkül, de a bérbe adott lakások lakói nélkül sem, mert mindenkivel össze kell fogunk ahhoz, hogy amit eltervezünk, az ne csak szép, hanem jó is legyen. A konkrétumokat pedig elődeinkhez hasonlóan kell elképzelni, hogy ez a bérház, amely adott és itt van, nagyon jó alapokkal rendelkezik ahhoz, hogy a lelki munkát tudja támogatni. Azt a költséget pedig, amelyet a bérházra kell fordítanunk, hogy új lakókat vonzunk ide, azt meg kell tenni a gyülekezetnek ahhoz, hogy majd együtt közösen nyissunk és tegyük térré a gyülekezet számára. S ez óriási költséggel és hozzáértéssel is kell, hogy párosuljon. Tudjuk jól, hogy egy gyülekezetnek és minden közösségnek is sokszor nemcsak belülről, hanem kívülről is meg kell újulnia ahhoz, hogy vonzó legyen. Ma már nagyon sokat számít a külső. S ahhoz, hogy ez ne csak máz, csillogás-villogás legyen, ahhoz azonban tudnunk kell azt is, hogy milyen alapokon is nyugszik az életünk. Nekünk nem aranyunk és ezüstünk van, – még ha meg is tudjuk számolni és aprópénzre tudjuk váltani –, hanem Jézus Krisztus vére által váltattunk meg. Ettől drágább kincs és nagyobb üdvösség nem kell az embernek. És ha ezzel az alappal indítunk egy külső vagy egy belső megújuláshoz, akkor tudni fogjuk hová fog menni a pénz és honnan fog megérkezni” – vallja a lelkipásztor a jövőben tervezett munkák költségeinek fedezésével és a döntés helyességével kapcsolatban.

Reformata.sk / Iski Ibolya
Kép: Iski Ibolya, archív

FELVIDÉKI ŐRJÁRAT 100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

Gondolatok az egységről, helytállásról, összefogásról és a zsákutcákról

Mihályi Molnár László

10.rész

MERRE TOVÁBB FELVIDÉK?

Önbecsülés vagy jóllakottság?

Jól megy mostanában az útszéli transzparenszeket bérbe adó cégeknek, van kereslet, bár a nagyáruházak már a húsvéti reklámjaikat szeretnék kirakni, de még egy hónapot várniuk kell. Harsognak az ígéretek, száguldoznak a pozsonyi kocsik az utakon. Keresik a helyzetjelzőn a bejelölt településeket, mert már nem emlékeznek, hogy négy éve utoljára merre is jártak... Azt meg végképp jobb elfelejteni, hogy mit is ígértek. Csak a nép, az istenadta nép nem tolong, ha nincs valami hakni, fél-deci vagy esetleg ajándécsomag (toll, öngyújtó, mindegy hogy milyen felirattal, gyorsan levakarható...). A postaládák degeszre tömve, s a gyerekek másnap már viszik is az iskolai papírgyűjtésbe a reklámújságokkal együtt. De jól megy nekünk! Mily bőven jut csillogásra, villogásra. Tiszta Amerika!

A mi térfelünkön sem állt meg az élet. Most hirtelen magyarul szólítanak meg azok is, akik nem szívesen látják a magyar feliratokat nyilvános helyeken, mert az eredeti tulajdonlapra emlékezteti őket. Már pedig erre felé a 100 évnél régebbi dolgok eredetvizsgálata tiltott dolog. Joggal gondolhatnánk, hogy akkor legalább a mieink veszik a bátorságot, és elindítják a jogorvoslatot, a hamisított okiratok és bejegyzések felszámolását... De nem!

A jelenlegi kampány inkább emlékeztet valamiféle gazdasági konkurencia harcra, mintsem nemzeti érdekképviseletre. Mintha csak azért kellene kiszorítanunk Bugárt, hogy ezentúl ne az ő rokonai, ismerősei, barátai kapjanak nagy állami megrendeléseket, ne az ő földjeiket vegye meg a minisztérium a beültetett miniszter jóvoltából sokszoros áron, hanem a mieink kerüljenek előbbre. Persze van ebben is ráció, mert ő már bizonyította, hogy köpönyegforgatásban, szájcsoztetésben, tolakodásban és túlélésben verhetetlen, és az egész sleppjük bőségesen meg-

szedte magát, minek még azt gyarapítani. És az sem mellékes, hogy vannak elegendő tehetséges rajongói, utánzóí és követői, akik még fejlesztik magukat, s ha igazán tanulni nem akarnak vagy nincs tehetségük a továbbképzéshez lomha értelmi szintjük okán, akkor vesznek maguknak egyetemi oklevelet. Mert régebben az ilyen üdvöskék számára meg kellett venni az érettségit, a felvételit, a vizsgáztatókat és a szakdolgozatot valamint az államvizsgát is. Csupa időpazarlás! A Híd módszere 5 az 1-ben! És a Nagy Jellem máris egyetemi

végzettségű szakembereket tud az élen felmutatni. Itt aztán sem a sógorság, sem a komaság nem számít. Csakis a hozzáértés, a szakértelem, a józan és erkölcsös életmód! Itt-ott egy két garázda kilengés, sikkasztás, gorillasimogatás, kenőpénz befér. Hiszen a többiek is ezt csinálják... Elvégre jogállamban élünk, ahol a főügyészt is a maffia jelöli.

Szóval nem ehhez kellene magunkat mérni, ahogyan a mesében a levelibékák a saját sikerélményük kedvéért meghívják a teknősbékát is a magasugró versenyre. És még dicsekszenek is, hogy egyikük sem lett utolsó...

Nekünk önmagunkhoz, önmagunk értékrendjéhez, nemzetünk történelmi hagyományaihoz, államalapító Szent István királyunkhoz kellene felállítanunk a mércét! Nem alábecsülve, de nem is túlbecsülve lehetőségeinket és céljainkat ebben a helyzetben, amiben

vagyunk. Vajon jól látjuk-e, hányadán állunk? Aztán el kell döntenünk, hogy akarjuk-e és tudjuk-e becsülni önmagunkat, meg tudjuk-e becsülni elődeinktől kapott örökségünket, és akarunk-e emberi jövőképet gyermekeinknek. Vagy pedig mindezt félretéve hódoljunk be a pénznek és hatalomnak, amely esetleg, talán, egyszer, ha elég engedelmesek, szófogadóak és lojálisak leszünk, nem követeljük jogainkat és elrabolt földjeinket, lemondunk minden jóvátételről, elveinkről és hitünk-ről, akkor odaengedi a vályúhoz né-

hány képviselőnk. Legalább ennyien részesüljenek a megszálló hatalom jóindulatából. A többiek pedig csak nem halnak éhen, ha tudnak magukról gondoskodni. S ha legközelebb majd megint valami választás lesz, megint össze lehet őket terelni a kampánykarámba egy kis kukoricacsörgetéssel és az azal az ijesztgetéssel, hogy ide nem jön be a farkas. Viszont a korábban szétszéledt nyájból sokat felfaltak a vadak, néhányan szakadékba estek, mások meg elpártoltak más gazdákhoz, más legelőkre.

Így jelenleg nagy a veszélye annak, hogy a vezérkosok, amelyek már elhagyták a régi ismert csengésű csengőjüket, és most a nagygazdától kapott kolompokkal hívogatnak és riogatnak, ha nem tudnak elég jószágot magukkal csábítani, akkor nekik sem jut majd hely az etetőnél. Amiért majd azokat fogják szidni zsebük soványágát tapogatva, akik idejében figyelmeztettek arra, hogy soha nem idegen gazdától kell várni a gondoskodást, mert azok legfeljebb csak azért etetnek, hogy hízottabban vág hassanak le. Ezért építettek fel a vágóhidat is! Ezért látnunk kell, hogy jelenleg sincs olyan kormányzati esély, amelyben emberi alapértékeink jelentős részét fel ne kellene adnunk, ezért ilyennel számolni nem csak ostobaság, hanem bűn is! Csakis ellenzéki szerepben lehet elképzelni a

parlamenti jelenlétet, mert sem a korrumpálódott jelenlegi kormánypártokkal, sem a materialista és a természetellenes emberi kapcsolatokat támogató oldallal nem kollaborálhatunk. És nincs az a kompromisszumnak nevezett későbbi megalkuvó kokettálás, amit még egyszer meg lehetne bocsátani az elkövetőknek!

ARRA KELLENE ELŐSZÖR VÁLASZT

ADNI, HOGY EMBERI JÖVŐKÉPET VAGY PEDIG EGY HITEVESZTETT, LIBERÁLIS, HASZONELVŰ ÉS ANYAGIAS VILÁGOT AKARUNK-E GYERMEKEINKRE HAGYNI! ÉS HA NINCS JÓ ALTERNATÍVA, AKKOR MI A KISEBBIK ROSSZ... Mert az életminőséget nem az anyagi jólét határozza meg elsőrendűen, hanem a lelki egyensúly: családjuk és népünk lelki békéje és biztonsága. Ha most ki mer-

jük mondani ennek érdekében azt, amit már régen ki kellett volna nem csupán kérve, hanem követelve is, akkor négy év múlva már jóval előbbre leszünk!!!

S ha nem, akkor az idén sem, de legközelebb még kevésbé lesz bármire is esélyünk!

TALÁN MÉG NEM KÉSŐ JÓ IRÁNYBA FORDÍTANI A KOCSI RÚDJÁT!

Dsida Jenő:

TEMPLOMABLAK

Kik csak az uccán jáznak-kelnek szépséget rajta nem igen lelnek, kiváncsi szemmel rá nem tapadnak: csak egy karika, szürke karika, ólomkarika, vén templomablak.	Rácsa rozsdás, kerete málló, emitt moh lepi, amott pókháló, - sütheti napfény, sötét örökre, mint világtalan, bús világtalan, agg világtalan húnyt szeme-gödre.	De ki belép a tág, iromba, boltozatos, hűvös templomba s belülről pillant ablakára, megdőbbenten áll, megkövülten áll, elbűvölten áll: - Nézz a csodára! -	Színek zengése! Fények zúgása! Mártir mosolya! Szűz vallomása! Kék, ami békül, piros, mi lázad! Magasba ragad, a mennybe ragad lángtünetény és tűzkáprázat!	Ó, titkok titka: a földön ittlent belülről nézzen mindenki mindent, szemet és szívet és harcot és békét! - Áldja meg az Úr, áldja meg az Úr a belülről látók fényességét!
---	--	---	--	--

Az egyháznak ott kell lennie, ahol az emberek élnek

Évtizedek óta érezzük, tapasztaljuk a korszakváltást, mondja Szeverényi János, a Magyarországi Evangélikus Egyház evangelizációs és missziói lelkésze, a Híd magazin szerkesztője, aki szerint Isten nem vonult ki a földrészről.

Félelem és aggodás telepedett rá az életünkre a világjárvány által. Hívó emberként milyen csodákat, illetve bátor vállalkozásokat éltél meg, ebben az időszakban?

Még mindig a feldolgozás idejét éljük, hiszen a pandémia egy új, globális tapasztalata az emberiségnek. Ez a történet még eltart egy ideig. A sok negatívum mellett áldásokat is átéltünk. Él az Úr, tud rólunk, szól hozzánk ilyen körülmények között is. Az ige nincs bezárva épületekbe, intézményekbe. Az egyházat, a gyülekezeteket is megrázta ez a helyzet, és arra sarkalta, hogy eddig szokatlan módon éri el az embereket. Az én szolgálatom is sokat változott, hiszen alig tudtunk konferenciákat tartani, előre megszervezett gyülekezeti evangelizációkat, programokat, képzéseket kellett lemondani. Az internetes aktivitásom viszont felerősödött. Nem vagyok mestere ennek az eszköznek, de az egyik világi újság a tavaszi időszakban arra kért, hogy küldjek nekik videó üzenetet. Addig ilyet nem készítettem. A sike-

ren felbuzdulva, másnap, nagyszombaton újra próbálkoztam egy igei üzenettel, a saját Facebook oldalamon... A járvány okozta helyzetben ennek különösen nagy hatása volt. Azóta hetente készíték pár perces videókat. Naponta írok rövid áhítatokat a Facebook-on. Örülök annak, hogy gyülekezetbe nem járó rokonok, ismerősök, régi osztálytársak, munkatársak elérnek így, és akik nem járnak templomba, mégis hallgatják az igét ilyen módon. Mindemellett sűrűbb lett az egyéb kommunikációs forma sokakkal, ami lelkigondozást, de akár jegyesoktatást is jelentett. Öröme ennek az időnek, hogy többet olvashatok igét és más irodalmat. Feleségemmel is többet tudok beszélgetni, Bibliát olvasni.

Mennyiben változott a kapcsolatod az elmúlt évben a Kárpát-medencei közösségekkel?

Életem nagy ajándéka ez a szolgálat. Már a diktatúra éveiben is voltak kapcsolataim, útjaim, de a rendszerváltás óta kinyíltak a lehetőségek Felvidéken, Kár-

pátalján, Erdélyben, és időnként Muravidéken. Sok szolgálatot kellett lemondanom, de a kapcsolat így is él telefonon, interneten. Olvassák, nézik és megosztják írásainkat, videóinkat, ezekben az időkben különösen is. Sokfelé kéri, igénylik a Híd magazint. Az egyik erdélyi gyülekezet például negyven példányt fizet elő.

Főleg a lelkésztársakat érdekelheti, hogyan tudod a rád jellemző sokrétű szolgálatot megszervezni és emellett férjnek, apának is maradni?

Elhívásomat az Úrtól kaptam. Ő adta a küldetést, a mondanivalót. Visszatekintve az elmúlt évtizedekre, láthatom az ő rendezését. Ezért nagyon hálás vagyok. Ugyanakkor nyugtalan is vagyok, mert a család sok esetben megsínylette a teljesidős szolgálatomat. Ifjúsági lelkészként, amikor négy gyermekünk kicsi volt, évente 150-160 napot is távol voltam táborokban, gyülekezetekben. Ezeket az időket nem lehet bepótolni. Isten nem várja tőlünk azt, hogy a szolgálat miatt ne gondoskodjunk gyermeinkről és feleségünk-ről. A hívők biztattak engem: János testvér, az Úr majd megoldja, pótolja ezt, te csak szolgálj. Nem! Ezt nekünk kell megoldani. A feleségem mindig mellettem

volt, nem tartott vissza, nem panaszkodott, de néha csendesen megkérdezte, mi miért nem tudunk "normálisan" élni, mint mások? Ennek a kérdésnek két oldala van. A lelkészek élete valóban nem hasonlítható egy megszokott polgári élet-hez, hiszen lényegében minden nap, a nap minden szakaszában van, lenne dolguk, és ha minden kötelezőt el is végeznék, még marad a lekiismeretfurdalás az elmaradt látogatások, önképzés, testi-lelki karbantartás miatt. Ez együtt jár a szolgálattal, ugyanakkor lehetne sokkal jobban kezelni. Negyvenes éveimben reggel nyolc órától sok esetben éjfélig dolgoztam. Ez volt az életem, szerettem. Egyszer rosszul lettem a szószéken. A gyülekezet nem vette észre. Akkor egy józan, keresztyén belgyógyász rám szólt, hogy vegyem Istentől jövő figyelmeztetésül az esetet. Ezt olyan határozottan mondta, hogy rendelőjében rajtam kívül több kollégája is halott. Azóta tartok szabadnapot, elkezdtem jobban törődni az egészségemmel, a gyermekeimmel. Ennek ellenére kimaradtam az életük egy részéből. A már lassan középkorú gyermekeinknek édesanyjukkal ma is szorosabb a kapcsolatuk. Az utóbbi években, hála az Úrnak, nekem is egyre jobb a kapcsolatom velük. Családunk legalább olyan fontos legyen, mint a gyülekezet! A biblikus rend szerint Isten után a házastársunk és a gyermekeink következnek. Ezzel a felelősséggel a lelkészek nehezen küzdenek meg. Nem könnyű a családi életet és a szolgálatot jól összehangolni. Tökéletesen nem is lehet, és nem is kell, de komolyan törekedni kell rá. Nincs két egyforma lelkész és gyülekezet. Nincs mindenhol drámai helyzet, de tudom, hogy vannak gondok, családi, házassági krízisek és néha sajnos válások és más tragédiák. Könnyen pótolhatatlannak gondolhatjuk magunkat a szolgálatban. De ez nincs így. Jézustól mindent megtanulhatunk. Nála a minőség és nem a mennyiség számított.

Pályád elején fotósként dolgoztál. Alkotásaid ma is visszaköszönnek, például az általad szerkesztett Híd magazinban. Lelkészként hogyan tudod használni a fotós énedet, fotós személed?

Jézus nagyszerű "fényképész" is volt. A fotózás lényege, hogy a nagy egészből meglátom a fontosat, azt "kivágom" és másoknak megmutatom. Ő így látta meg és exponálta például Zákeust a fán, és így hívta fel a figyelmet az embereket körülvevő jelenségekre, dolgokra. A jó prédikáció is ilyen, mint egy fotó, vagy néhány kép, gondolat, amire fókuszálunk. "Láss, ne csak nézz" – ahogy a dalban is éneklük. Szeretek fotózni. Nagyszerűen lehet al-

kalmazni főleg a mai internetes világban. Egy jó kép segít az evangelizációban, az ige érthetőbbé tételében.

A gyorsuló világban háttérbe szorult az olvasás és a komoly tartalmak, míg előtérbe került az álhír, a bulvár és a facebook-függőség. Mindebben milyen hatékonysága van a rádiómisszióknak és az egyházi lapoknak?

Ez verseny a javából. Az egyház legfőbb kincse, ereje a szóban hirdetett élő ige. Ezt semmilyen médiás csoda nem pótolja. Ugyanakkor használni kell a mai eszközöket, ahogyan a próféták, Jézus, Pál, az apostolok, a reformátorok éltek a korabeli lehetőségekkel: utcákon, fórumokon jelentek meg, ott, ahol az emberek éltek. Pál használta a római utakat, hajókat, más eszközöket. Nem beszélve a reformátorainkról. Husz János például a templom falaira írta, rajzoltatta tanításának lényegét sokfelé, amerre járt. A reformáció is egy utca embere által elérhető, olvasható plakáttal indult. Luther és munkatársai, és más hithirdetők profeszionálisan használták a korabeli eszközöket. Az emberek ma a képernyőre ragadtak. Nekünk is ott kell lenni, ahol ők töltik az idejüket. Az elmúlt hónapokban mindnyájunknak nagy lecke adatott ezen a területen. Úgy látom, hogy a legnagyobb lemaradásunk a fiatalok elérésében van. Ez amúgy is embert próbáló feladat, mert szinte naponta születik valami új technikai csoda, és ők azonnal használják is azt. Az egyházban is élnek ilyen tájékozott, eszközhasználó fiatalok. Őket kell sokkal jobban bevonni ebbe a szolgálatba. Ezen a területen mintha nem is látnánk reményt, szinte semmit sem teszünk, de nem szabad feladni. Kreatívan el kell juttatni üzenetünket oda, ahol ők élnek. Érdekes, hogy a gonosz oldal megtalálja őket. Miért hagyjuk ezt?

Az egyháztagok szavaiban is jelen van a töméntelen álhír, az összeesküvés-elméletek, az oltásellenesség. Milyen szereppel bír az igehirdetés a világjárvány alatt?

Nem lehet csodálkozni a zavaron, hiszen a vírus mindent átírt, megváltoztott. A járványtól függetlenül az elmúlt években tapasztalható volt egy bizonyos félelem, szorongás. A klímaváltozás, természeti katasztrófák, népvándorlás, terror, a politikai élet visszáságai, egyebek hatnak az emberekre. Sokan bizalmatlanok emiatt. A világ átrendeződése mögötti erőket sem ismerjük igazán, ezért kialakult egy szkeptikus légkör. Mi nem politológusok és víruskutatók vagyunk, hanem az Ige szolgái. Én úgy tapasztalom, hogy sokan vágnak jó szóra, hiteles lelkigondozásra, az evangélium érthető, a

Névjegy: 1959-ben született Békéscsabán. Fényképészként műtermi, riport, majd múzeumi fotós. Több önálló kiállítás volt. A Keresztyén Ifjúsági Egyesület (KIE) titkára. Konferenciákat, munkatársképző tanfolyamokat szervezett, a Vezess! ifjúsági módszertani lapot szerkesztette. Erdélyben és Kárpátalján is segítette az ifjúsági munkát. A Budapest-Kelenföldi gyülekezet igazgató-lelkésze és budai esperes. Gyülekezeti szolgálata mellett utcai szociális munkát végzett a VIII. kerületben. 2003-tól országos evangelizációs és missziói lelkész. A Magyar Evangéliumi Szövetség (Aliansz) elnöke. A Szentírás Szövetség tiszteletbeli elnöke. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) Missziói Bizottságának tagja.

hétköznapi életet érintő, segítő üzenetekre. Ezt komolyan kell venni és élni vele. A kegyelem örömhíre sok szívet elér.

A misszió átszővi az életedet, szüleid tizenegyedik gyermekeként beleszülettél a hitbeli elkötelezettségbe. Hogy látod az európai, a magyar, a Kárpát-medencei jelent? A kontinens krízise a keresztyénség krízise is?

A krízis tagadhatatlan. Évtizedek óta érezzük, tapasztaljuk a korszakváltást. Minden mozgásban van, a gazdaságtól a kultúrán át az egyházig. A világegyházban nagy ébredések vannak, leginkább az üldözött területeken. Ezt úgy tűnik nem állíthatja meg az üldözés, a terror, a koncentrációs tábor, a tiltás, az átnevelés sem. Az európai keresztyénség hordozza az elmúlt kétezer év koloncát, terheit és gyümölcseit is. A konstantini korszakban politikai, katonai és gazdasági hatalomként sok jót és sok rosszat elkövetett. A "rossz" a kötelező egyháztagság hit nélkül. Ennek semmi köze a jézusi tanításhoz, stílushoz, amit leterheltek az erőszakos térítések, az inkvizíció, az egyházvezetés korrupciója, és más hibák, bűnök. Ezek beépültek az emberek sejtjeibe, gondolkodásába. Nem véletlen, hogy az ateizmus keresztyén országokban született, ami részben Isten elleni lázadás volt, de az egyház bűneinek elutasí-

tása is. A forradalmakat részben az egyházellenesség szülte. Volt igazságuk, de szörnyű, sátáni erők szabadultak fel ilyenkor. Az európai gyülekezetek biblikus megújulásra szorulnak, elsősorban újszövetségi és nem ószövetségi minta alapján. A régi, népegyházi modell még működik, például Erdély hagyományos részeiben. Ezt komolyan kell venni, és ami segíti az emberek hitrejutását és abban való megmaradását, azt ápolni kell. Látjuk azt is, hogy ma már nincsenek steril szigetek. Az utazási, munkavállalási szabadság, az internet, és minden modern hatás eléri a korábban szinte teljesen zárt moldvai csángó közösséget is. Családok esnek szét, mert az apa több éve külföldön dolgozik. Nyugat-európai templomokat zárnak be, bontanak le. A meglévők nagy része hibátlan, gondozott, de üres. Ezt a szabadság és az elvilágiasodás hozta. Egy angol kisvárosban jártam,

ahol csak metodista templomból nyolc van. Ezek egy része ma tényleg felesleges. Nem kell siratni a tömeggyeházat, mert az a korszak lejárt. Az átalakulás csak hitvalló, missziói alapon folyhat és hozhat Isten segítségével eredményeket. Élő ígére, Lélek általi evangelizációra, lelkipáncsra, egészséges, megtartó közösségépítésre van szükség. Hazánkban most olyan kormány működik, amely támogatja az egyházat. Jól teszi, amikor óvodákat, iskolákat, diakóniai intézeteket, templomújításokat és építéseket szponzorál, határainkon túl is. A hitre jutást, lelki növekedést az állami támogatás, a legjobb szándék sem tudja megoldani. Ez a hívőkön és Isten áldásán múlik. Az egyháznak élni és szolgálni kell egy vele ellenséges politikai vezetés alatt, mellett is. Ez az idő is eljőhet, vannak erről már tapasztalataink. Az európai atmoszféra, politikai akarat negligálja a keresztyéniséget és egy ré-

szük ellenséges is vele. Több évezredes bibliai alapokat vetnek el és mindenki azt hisz, csinál, tövényesít, amit akar, ami jól esik neki. Csak a fogyasztás a fontos sokaknak. Az európai társadalom nem szaporodik, nem gyarapszik. Átadja a helyet aktív, életképes bevándorlók tömegeinek. Ez a kultúránk halálát jelentheti. Európa ma a halál útját járja. A folyamat megállíthatatlannak tűnik, de láthatunk életjeleket is. Élő gyülekezetek, sőt születő gyülekezetek is vannak szerte a kontinensen. Isten nem vonult ki a földrésről. A társadalom egy része is egészséges reflexekkel reagál a romlásra: magzat, házasság, családvédelem, népi, nemzeti tudat egészséges gondozása, erősítése, a hit aktív gyakorlása és megvallása is tapasztalható. Isten könyörüljön rajtunk, adjon látást, vezetést, mert mi nem akarunk, és nem tudunk az ő áldása nélkül élni, szolgálni.

Fábián Tibor

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Hol található a Korán Al-Aksa-Mecsetje?

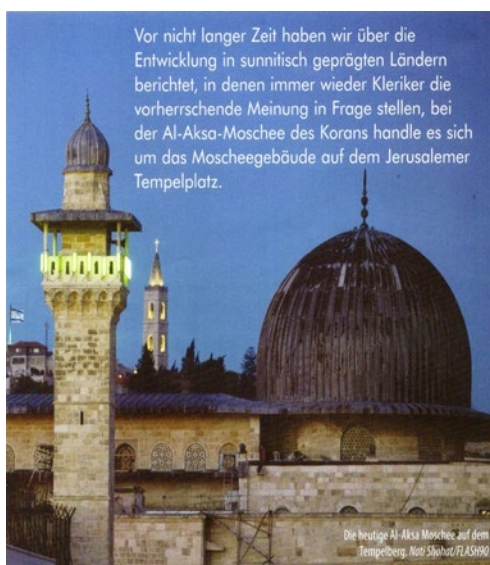
Nemrég tudósítottunk a szunnita vallású államokban bekövetkezett változásról, ahol egyes hittudósok megkérdőjelezték azt az uralkodó véleményt, hogy a Koránban említett Al-Aksa-Mecset azonos a Jeruzsálemi templomhegyen lévő mecsettel.

Zwi Yehezkeili, izraeli közel-kelet szakértő, egy rádió interjúban elmondta, hogy két szaúdi sejk beszélgetését hallva, megdöbbentő véleményről értesült. A két hittudós kételkedik abban, hogy Mohamed, Buraq nevű szárnyas lován a jeruzsálemi Templomhegyről ment volna a mennybe. Hallgatóságuk számára világosan elmagyarázták, hogy a nevezett esemény miért nem történhetett Jeruzsálemben.

Először az angol nyelvű szaúdi napilapban, a Saudi Gazette-ben, Osama Yamani ügyvéd és újságíró magyarázta meg, hogy a „távoli mecset” (idézet a Koránból szerk.) valójában Al Ju'ranach-ban van, amely helység Mekkától 25 kilométerre, északkeletre található. Yamani azt is leírja cikkében, hogy miként cserélődhetett fel a helység megjelölés. Rámutatott, hogy az Al-Aksa mecsetről először egy iszlám történelemkönyvben jelölték, mint amelyik Jeruzsálemben található. „Al-Aksa nem Jeruzsálemben van, és az Allahtól kapott missziói megbízás, amelyet Mohamed próféta és a kalifák kaptak, sem erről szól. Jeruzsálem egy város, az Al-Aksa pedig egy mecset. Eredetileg a mohamedánok nem is az Al-Aksa mecset felé fordulva imádkoztak.”

A zsidók visszatérésével az ígéret földjére, és az izraeli-palesztin konfliktus fellángolásával az iszlám teológia több pon-

ton a politikai manipuláció színtere lett. Ezért sokan nem értenek egyet a hivatalos állásponttal. Az Israel Heute olvasói számára nem ismeretlen tény, hogy az Izrael megalapítása előtt megjelent jordán turisztikai kiadványban a templomteret, mint Salamon egykori templomának helyét mutatják be. Mohamed csodás éjszakai lovaglásáról, amelyet a mohamedánok elképzelnek, ebben a kiadványban nyoma sincs. Osama Yamani történelmi tényekkel támasztja alá véleményét, úgymint az Omajjad dinasztiából származó ötödik kalifa, Abd al-Malik felhívása, aki Kr.u. 691-ben a Szikla-mecsetet építtette. Al-Malik, Abdallah inb az-Zubair felkelése után kilenc évvel építtette az épület kupoláját, és igyekezett megakadályozni a jeruzsálemieket a mekkai zarándoklatban. „Ebben az időben változtatta az-Zubair az imádság irányát Jeruzsálem felé”, emlékeztet Yamani. „A történelem sokszor a politikai indítékok függvénye, s egy adott időszak céljait kívánják megvalósítani. Ezért is ki kell hangsúlyozni, hogy a történelem nem lehet a hit irányítója.”

„Az iszlám elsősorban egy politikai vallás”, szögezi le Yehezkeili. „Amit saját szemünkkel látunk, az hihetetlen. A közel-keleti békéről alkotott nyugati elképzelések köddé válnak. Az izraeli fennhatóság alatt álló Al-Aksa mecset ma az arab kormányok számára nem jelent akadályt a békekötés létrejöttében.”

Aviel Schneider, Israel Heute ford. Csoma László

Szövegből életet

A Biblia akkor tölti be szerepét, ha a papír és festék olyan üzenetté válik, amelyből élő hit fakad – vallja Karasszon István, aki hivatásának tekintti, hogy az ószövetség-tudomány szeretetére nevelje a teológushallgatókat.

Ünnepi tanulmánykötet összeállításával tisztelegtek egykori tanítványai, kollégái és barátai Karasszon István református lelkész és egyetemi tanár, a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara Ószövetségi Tanszékének vezetője előtt. A tizennégy szerző által írt *Adalékok Izrael történetéhez* című kötet Egeresi László Sándor és Kókai-Nagy Viktor szerkesztésében jelent meg 2020 decemberében, a Károli-egyetem mellett a komáromi Selye János Egyetem kiadásában, apropóját pedig az adta, hogy Karasszon István tavaly májusban töltötte be 65. évét. A szerzők szűk körben köszöntötték meg az ünnepeltet 2020. december 21-én a Ráday utcai Bibliamúzeumban. Kérésére ugyanezen a számára is fontos és kedves helyszínen ültünk le vele beszélgetni, hogy portréját felvázolhassuk.

Ő maga nem tekinti mérföldkönek 65. születésnapját, életét nem mérföldkövekben méri. „Amikor először hallottam a kötet ötletéről, elsőre azt gondoltam, hogy nem vagyok olyan ember, akit különösebben ünnepelni kell, ugyanakkor nagyon örültem neki, mert egyrészt kevés kötet jelenik meg, amely kifejezetten az Ószövetség ismeretével foglalkozik, másrészt egy kivétellel a volt tanítványaim írtak bele. Túltesznek a mesterükön, ami nagyon rendjén van. Azt hiszem, akkor csinálja jól az ember, ha az egyéniség egy idő után szépen eltűnik az ügy mögött, amit munkálni akar. Victor Jánost követve mondhatjuk: olyanok vagyunk, mint az állvány, kellünk ahhoz, hogy fölépüljön a mű, de utána az épület már magától áll. Én is inkább így gondolok a munkásságomra” – fejtette ki.

Felnőni az elődökhöz

Karasszon István 1955 májusában született Mártélyon, református lelkészcsaládba. Szülei néhány hónappal a születése előtt jutottak először parókiához, 1964-től pedig Tiszafüredre kerültek át. „Nem érdem, de érdekesség, hogy én már a hatodik generáció vagyok lelképásztorként, ószövetségi tanárként pedig a harmadik generáció. Ha ez nem lenne bizonyos mértékig meghatározó, az baj lenne, mert azt jelentené, hogy nem veszem komolyan, honnan jöttem. Én komolyan vettem. Apám 1957-től volt a Bibliafordí-

tó Bizottság tagja, és amikor ő Bibliát fordított, én az íróasztala alatt játszottam. Kisgyerekkorom óta gyülekezetbe jártam, megismerhettem sok lelkészt, tehát hamar meghatározóvá vált számomra ez a közeg. Persze, fel is kellett nőnöm hozzá” – emlékezett vissza.

Még tizennégy-tizenöt évesen érte a felismerés, hogy a bibliai neveknek jelentése van. Ez számára olyan volt, mintha egy kapu nyílt volna ki. Még többet, még jobban akart tudni. Tizenhat éves kora körül lett biztos benne, hogy teológiát szeretne tanulni, végül 1973-ban iratkozott be a Debreceni Református Theológiai Akadémiára. „Elég mostoha körülmények voltak akkor, közéletileg és hitélet szempontjából is. Az ébredési mozgalom kifutóban volt, és ez érdekes módon erős hivatástudatot eredményezett bennem. Úgy éreztem, hogy egyszerűen nem választhatok más utat. Láttam, hogy szüksége van rám a közösségnek, amelyből kinőttem, ahol szeretnek és amelyet én is szeretek. Ez ugyanakkor nagyon jó érzés is, kívánom mindenkinek, hogy legalább egyszer érezzen így!”

Sokat köszönhet debreceni tanárainak, akik tovább tágitották látókörét és formálták kritikai megközelítését. „Rózsai Tivadart például hetekig nem hagytam békén, mert mindegyik bibliai név jelentését tudni akartam. Amikor a teológiai évek során komolyabban tudtam foglalkozni a kérdéssel, akkor az tűnt fel, hogy mennyi többletértelmet hoz, ha egy bibliai szöveget kritikailag is megvizsgálunk. A kritika szó görög eredetije nem kritizálást jelent, hanem megvizsgálást. Nagyon sok teológiai hozama van ennek a szemléletnek. Ez a fölismerés vezetett végig a pályámon.” Debreceni tanulmányai után Baselben, Genfben és Jeruzsálemben is tanult. Az Evangélikus Teológiai Akadémián doktorált, majd később ennél az intézménynél szerezte meg habilitációját is.

Budapestre akkor költözött föl, amikor beiratkozott az ELTE arab szakjára levelező tagozaton, azóta itt él. Tanított a budapesti teológia Újszövetség Tanszékén, Vallástörténeti Tanszékén, de pályája során gyülekezetben is szolgált, egyházi adminisztrációban is dolgozott. Szakterülete az ószövetség-tudomány, de

sok minden más is érdekli: igen művelt, érdeklődő, sokoldalú ember hírében áll, habár ő maga úgy véli, e tekintetben nem lehet kivétel az általa ismert magyar református lelkészek között. „Az elődjeim úgy fogalmaztak, hogy mindenből egy picit, és egy piciből mindent. Ez a titka a dolognak, ezzel próbálkozom én is.” Számos érdeklődési köre megmaradt gyerekkorából, például a gyógyszerészetet mind a mai napig hobbiszinten űzi. Emellett zenében, irodalomban is otthonosan mozog.

Hivatása kapcsán kiemelte, hogy Isten személyes elhívása mellett szüksége volt külső megerősítésekre is. „Meg kell különböztetni a vocatio interna (belső elhívás) és a vocatio externa (külső elhívás) esetét. A belső elhívás meggyőződés arról, hogy engem erre hívott el Isten. A külső elhívásnál egy közösség mondja: igen, ezt most már mi is látjuk. Ez visszafogja az individualizmust. Számomra a vocatio externa is nagyon fontos, mert sokat jelentenek a munkámra érkezett visszajelzések, amelyeket tanárok, kollégák, diákok adnak. Nemcsak az elért sikerek számítanak, hanem az is, amikor egy harmincöt évvel ezelőtti tanítványom még most is szívesen emlékszik vissza az óráimra, annak ellenére, hogy nem az Ószövetség irányába indult el. Ezek mind újra megerősítenek az elhívásomban.”

Élmény és példamutatás

A Károli mellett a Selye-egyetemen is tanszékvezető, a Doktorok Kollégiumában pedig elnökként vezeti az ószövetségi szekciót. Egykori tanítványai közül hatan vagy heten kinevezett egyetemi tanárok, kétszer ennyien docensek. „A magyar reformátusok mindig is érdeklődtek az Ószövetség iránt, de most jobban állunk e téren, mint egy generációval ezelőtt, és ez jó érzéssel tölt el. Ebben nekem is van valamennyi részem, de másoknak is. A teológia iránti érdeklődést csak *hitből hitbe* lehet átadni, és csak személyes módon, ahogy közösen megren-

dül a szívünk, a lelkünk. Ezért nehéz videókapcsolaton keresztül tanítani, mert a virtuális térben ez nem működik. Lehetne persze különlegességekkel megfogni a diákokat, de akit csak az érdekesség fog meg, az tulajdonképpen nem érdeklődik.”

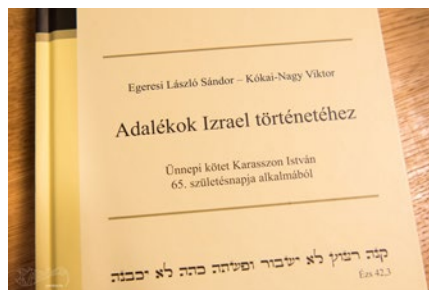
Hivatásában a folyamatos élmények inspirálják leginkább, például kitűnő kollégák által, de azok a gyülekezeti találkozások is, ahol reflektálnak rá és kérdeznek tőle. „Fontos, hogy minden, amit az Ószövetség magyarázatában végzek, az lelkesítő és életszerű élmény legyen. Ilyenkor egy lépéssel közelebb kerülünk ahhoz, aki annak idején a bizonyosságát Isten üzenetéről elmondta és leírta a Szentírásban, hogy továbbadja nekünk.” Még az utazások kellemetlenségeit is felvállalja bizonyos élményekért, ezért a világ számos országában járt már. „Nem szeretek utazni. Egyhelyben ülő típus vagyok, alföldi, egyszerű ember, aki jobban szeret a röghöz kötöttséget. Budapestet negyven év alatt sem tudtam teljesen megszokni, annak ellenére, hogy a Ráday utca 28 épületegyütteséhez nagyon is kötődöm.”

Az ószövetségtan az ókortudomány csak egy kis részletével foglalkozik, de Karasszon István kiemelte, hogy megkülönbözteti tőle a spirituális tartalom is. „Mi azért vizsgáljuk a Bibliát, hogy abból üzenet legyen. A hit lényege, hogy meg is akarja fogalmazni annak tartalmát. És miből születik a hit? Abból, hogy valaki hallja ezt a megfogalmazott üzenetet. Ez eredetileg is üzenet volt: hívő emberek írták le, gyűjtötték össze, kanonizálták, adták ki, nyomtatták ki feketén-fehéren, de ez még nem elég. Az a feladat, hogy a fekete-fehér szövegből a szívarvány minden színén játszó, igazi életet csináljunk, megélt hitet. Ezért magyarázzuk az Ószövetséget. A Biblia nem bálvány, hanem papír és festék, fehér és fekete, ami arra vár, hogy élet legyen belőle. Ha nem lesz belőle élet, akkor tárgy marad.”

Míg a tudást élményekkel, addig a lelkiséget példamutatással lehet átadni a diákoknak – vallja. „Azzal hízelgek magamnak, hogy szeretnék valamilyen mértékben hozzájárulni a személyiségformálásukhoz is. A nevelés nehezebb kérdés. Régen elképzelhetetlen volt, hogy papucsban, egy bögre kávéval, pár perc késéssel essünk be az órára. Ezért amikor az órám ilyen történet, azt mondtam: nézze, ilyenkor lehet csinálni, ha a tanárnak is hoz kávéját. A következő alkalommal mindenki pontosan ott volt, és

a katedrán egy csésze kávé várt. Nem akartam ezt oktrojálni, de megköszöntem, hogy átment az információ. Meg kell szokniuk a diákoknak, hogy lelkészi hivatásuk során minden percben készen kell állni arra, hogy pillanatok alatt úgy nézzenek ki, mintha skatulyából húzták volna ki őket.”

Kiemelte: mindezek ellenére igen jó véleménnyel van a mostani teológushallgatókról, nagyon ígéretesnek látja ezt a generációt. „Emellett rendkívül öntevékenyek közösségi szempontból is, és bár ebben nagy szerepe van Bölcsföldi András spirituálisnak, ez mégis főleg az ő érdemük. A hallgatói közösség jobb, mint amilyen a miénk volt annak idején. Nyilván a mi időnkben is meghatározó volt a kortárs közösség, de a törések nagyobbak voltak, mint most, talán a bezártságból következően. De ebből a szempontból is nagy tragédia a Ráday utcai kollégium elvesztése. A közösségformálás szempontjából nélkülözhetetlen lenne, hogy egy helyen legyenek elszállásolva, ne

szétbontva és más hallgatókkal vegyítve. És jelenleg még a személyes találkozás is ellehetetlenült a járvány miatt. Ez újabb porölycsapás.”

Nem csak a fióknak írni

Jelenleg *Az Ószövetség teológiai üzenete* című könyvén dolgozik, amelyben összegzi és interpretálja mindazt a tudást, amit másoktól kapott. Emellett több másik összegző művet szeretne még írni, valamint néhány kommentárt, például a Deuteronomiumhoz, Mózes ötödik könyvéhez. „Mindez négy-öt évre ad még munkát előre, messzebb még nem látok. Abban reménykedek, hogy mire mindezzel végzek, addigra a tanszéken azt mondhatjuk, hogy tényleg a teljes ószövetségstudományt lefedtük, megírtuk azokat a könyveket, amik valóban ehhez kellene. Ezt a munkát még szeretném látni, és utána szép lassan szeretnék a háttérbe vonulni. Nyilvánvaló, hogy azt is szeretném, ha az utódok, Egeresi László Sándor, aki most is nagyon aktív, egyre inkább előtérbe lépne.”

Ugyanakkor olyan témákról is szeretne még írni, amelyek iránt szélesebb

igény van, és nem tankönyvnek vagy a fióknak készülnek. „Gyülekezeti tagokkal beszélgetve kiderült, milyen kérdések foglalkoztatják őket, ezért szeretnék írni egy olyan dogmatikamagyarázatot, amely azt tenné tisztába, hogy egyes dogmáknak mi a gyakorlati jelentősége. Miért kell nekem beszélnem a Szentháromságról? És miért így kell beszélnem? Minek foglalkozunk angelológiával és satanológiával? Miért kell nekem még ezzel is foglalkoznom? Mennyiben tartozik rám? Ezekhez hasonló kérdések merültek fel a beszélgetéseim során. Én arra szoktam ilyenkor felhívni a figyelmet, hogy ha emezt elvetnéd, akkor rántod vele amazt is. Ezeknek a belső összefüggését, illetve a jelentőségét írnám meg egy picit füzetben.”

Bár nem ez a szakterülete, úgy érzi, lelkészként nem mehet csak úgy el az ehhez hasonló problémák mellett. „Az gondolom, hogy a hitélet maga praktikus dolog, nem pusztán elmélet. A gyakorlatból kell hogy kiinduljon. Már Luther megmondta, hogy a spekulatív teológia a pokolba tartozik, az ördöghöz. Ha a gyülekezeti tagok nem értik meg a hit lényegét, akkor valami félrement. Mi, lelkészek is sokszor hibásak vagyunk az érthetőség hiányában, mert túl sematikus használnunk bizonyos kifejezéseket. Örülünk, ha valamire rá tudunk sütni egy teológiai kategóriát, de fordítva kellene lennie: olyan kategóriákra van szükségünk, amelyek élők és amelyek révén megérthető az aktuális helyzet. Aki megpróbál egy picit disztigválni, az észre fogja venni, hogy az istenfogalma mennyire dinamikus lett.”

Sok ilyen téma foglalkoztatja, és bízik benne, hogy egyszer lehetősége adódik írni róluk, de változatlanul az Ószövetséggel szeretne minél többet foglalkozni. „A háttérbe vonulásom csupán azt jelentené, hogy kevesebb adminisztratív munkát szeretnék ellátni. Az ószövetség-tudomány művelésében inkább erősíteni szeretnék. Persze, felfrissülésként, felüdülésként néha az ember körbenéz, hogy mi újság van a gyógyszerészetben, de nem fogok visszavonulni a hobbijaimhoz. A hivatásom ugyanaz marad, amíg élek, ezen én nem óhajtok változtatni. Változatlanul annyi örömet, annyi élményt és annyi szépséget rejt, mint korábban. Ha az ember a legszebbet megtalálta, miért menjen tovább? Azonban olyan tapasztalat ez, amit át is kell adni, nem vihetjük magunkkal a sírba.”

Barna Bálint/www.parokia.hu

Képek: Füle Tamás

Népszámlálási kisokos

9 kérdés, 9 felelet

1

Mikor kerül sor a népszámlálásra?

A járványügyi helyzetre való tekintettel, a népszámlálás két fázisban zajlik. 2021. február 15-től 2021. március 31-ig kerül sor a digitális népszámlálásra, amely most először teljes egészében elektronikus úton fog megvalósulni, és 2021. április 1-től 2021. október 31-ig lehet majd igénybe venni az asszisztált népszámlálás szolgáltatását.

2

Hogyan zajlik a digitális népszámlálás?

A népszámlálás kérdőívét személyesen lehet kitölteni a hivatalos weboldalon vagy Android, illetve iOS mobiltelefonos applikáció segítségével. A kérdőív kitöltésében közeli személyek, családtagok, barátok, ismerősök is segíthetnek.

3

Milyen nyelven lehet kitölteni a kérdőívet?

A kérdőívet több nyelven, köztük magyarul és szlovákul is ki lehet tölteni.

4

Milyen adatokat kell megadnunk?

A kérdőívbe 2020. december 31-ei éjféli, illetve 2021. január 1-jei 0:00 órakor hatályos adatokat kell megadni.

5

Ki töltheti ki a népszámlálás kérdőívét?

Mindenki, akinek Szlovákiában állandó vagy átmeneti lakhelye van, illetve tartózkodási engedéllyel rendelkezik.

6

A gyermekekre külön kérdőívet kell kitölteni?

Amennyiben a döntő pillanatban, tehát 2021. január 1-jén 0:00 órakor már a világon volt, akkor igen.

Amennyiben a döntő pillanatot követően, 2021-ben született, akkor nem.

7

Mit tegyek, ha nem boldogulok a számítógéppel vagy mobiltelefonnal?

Amennyiben rokonságában, baráti közösségében, gyülekezetében ismer olyan személyt, akihez bizalommal szokott fordulni, kérje meg, hogy segítsen a kitöltésben! A kitöltésnél megadott személyi szám alapján mindenki egyedi azonosítót kap, így semmi sem akadályozza Önöket abban, hogy ugyanazon számítógépen közösen több személy is kitöltse a kérdőívet.

8

A lelkipásztor, presbiter vagy gyülekezeti tag segíthet-e a kitöltésben?

Amennyiben közeli személyként tekint rájuk, akkor természetesen igen. Nyugodtan kérhet segítséget a lelkészi hivatalban vagy a gyülekezetben ismert elérhetőségeken keresztül a lelkipásztortól, presbitertől.

9

Mi van akkor, ha nem tudom igénybe venni közeli személy segítségét?

Ebben az esetben igénybe veheti az asszisztált népszámlálás szolgáltatását. Minden község már kijelölte a helyhez kötött asszisztenseket, akik a község által meghatározott helyen segítenek a kitöltésben. A helyhez kötött asszisztenseken kívül a községek mobil asszisztenseket is kijelölhetnek, akik kérésre meglátogatják az immobilis lakosokat, és az otthonukban nyújtanak segítséget a kérdőív kitöltéséhez.

A legfrissebb információkért keresse honlapunkat: reformata.sk

Könyvajánlat

Lapunk szerkesztőségében megrendelhető egyházi kiadványok:

Bibliák:

Újfordítású Biblia
– standard méret 12x17 cm 12,-

Énekeskönyvek:

Nagybetűs énekeskönyv 5,-
Közepes méretű énekeskönyv 4,50
Kisméretű énekeskönyv 4,-

Imakönyvek:

A Sionnak hegyén 1,50
Szikszai: Keresztyén tanítások 5,5
Tégy, Uram, engem áldássá
– református nők imádságos könyve 2,20
Igazgyöngy – bibliai szövegválogatás nőknek 2,-

Verses kötet:

Fülöp Sándor: Görbe ég alatt 6,-

Hodossy-Takács Előd: A túlélés kora

(A Bírak könyve magyarázata ígéhirdetési vázlatokkal) 6,-

Gyermekeknek:

Bibliai nyomkereső 8,50
Evangéliumi nyomkereső 8,50
Kézműves ötletek bibliai történetekhez 3,70-

Saját kiadványaink:

Bogoly János: Templomaink
– színes fénykép melléklettel 8,-
Pándy B.: Testvéri szó mindenkihez a Jehova
Tanúiról (szlovák nyelven is) 2,-

**Címünk: Református Lelkészi Hivatal
076 74 Drahňov 216**

Hálaadás - a tíz leprás meggyógyítása

Lukács 17, 11-19

Kedves Olvasóink! Sokat gondolkoztam azon, miről is írjak a mostani számban. Aztán az Isten elém adott egy igazi klasszikus történetet a Lukács evangéliumából. A tíz leprás meggyógyításának a történetét. Ezzel foglalkozunk tehát egy kicsit.

Jézus éppen úton volt Jeruzsálem felé. Samária és Galilea között vezetett az útja. Út közben betért egy faluba, ahol találkozott egy csoport leprás emberrel. Ezek az emberek azonnal elkezdtek kiáltozni. Ebben nem volt semmi szokatlan, hiszen a lepra egy ragályos betegség, ráadásul halálos is. A leprás embereknek a törvény írta elő, hogy vonuljanak külön – ha úgy tesszük karanténba – és ha valaki közelítene feléjük, kiabáljanak azért, hogy figyelmeztessék a betegségre. Ezek az emberek tehát a törvényt betartva kiabáltak. Ezen tehát nincs semmi különös. A különös az volt, amit kiabáltak. Jézus, Mester, könyörülj rajtunk! Nem elijeszteni akarták Jézust, hanem odahívni, mert úgy gondolták – nagyon helyesen – hogy Ő megtudja gyógyítani őket.

Nincs olyan nyomorult helyzet az em-

ber életében, mely legyőzhetne minket, ha mellettünk van Jézus. Az Ő jelenléte reményt ad a leprásoknak a gyógyulásra, és természetesen reményt ad nekünk is, bármilyen nehézséggel álljunk is szemben. Ebben a mostani zűrzavaros világ-

ban is Ő az egyetlen, akibe belekapasz-
kodhatunk.

Jézus pedig odament hozzájuk, és annyit mondott, hogy menjenek és mutassák meg magukat a papnak. Ugyanis a normális életbe csak úgy lehetett visszatérni, ha a pap igazolta, hogy a betegség elmúlt. A leprások elindultak, és mire a paphoz értek, teljesen megtisztultak a kórtól. Jézus meggyógyította őket. Hittek Jézus gyógyító hatalmában, és a reménységük valóra vált. A történet itt azonban érdekes fordulatot vesz. Miután megtisztultak a betegségből, és megkapták a papi engedélyt, hogy visszatérhetnek a normális életbe, a szeretteikhez, közülük csak egy érezte úgy, vissza kell mennie Jézushoz, megköszönni a csodát, amit tett. Tízből csak egy ment vissza. Arról az emberről is megjegyzi a történet, hogy samáriai, tehát a zsidók által megvetett népből származik. Nem tudjuk, hogy a többiek miért nem mennek vissza Jézushoz. Lehet, hogy annyira vágytak arra, hogy láthassák családjukat, hogy eszükbe sem jutott visszamenni. Lehet, hogy a gyógyulás után már el is felejtették Jézust, vagy éppen azt gondolták, hogy már megkapták, amit kértek, többé nincs szükségük rá. Nem tudjuk. A tény az, hogy a tíz ember közül csak egy tért vissza, és borult le Krisztus előtt. Nekünk pedig ettől az embertől kell tanulnunk. Hogy mit is? Hálaadást! Oly sok dologban kapjuk meg Krisztus segítségét! Vezet bennünket, mutatja a helyes irányt, segít a döntéseinkben, kihoz a bajból. Megváltotta az életünket, megbocsájtotta a bű-

neinket, örök életet ad nekünk. Úgy gondolom, hogy mindenképpen megérdemli, hogy hálásak legyünk neki!

Hogyan mutathatjuk meg a hálánkat? Úgy, hogy megtarjuk parancsolatait. Leginkább azt – és ezzel a többi is be tudjuk tartani – amit a szeretetről mondott. Úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket. Legyünk hát hálás tanítványai Jézus Krisztusnak.

Imádság: Kegyelmes Isten! Olyan jó, hogy reménységünk lehet Benned. Olyan jó, hogy életünk minden helyzetében segíteni tudsz. Add, hogy megtanuljunk hálásak lenni ezért úgy, hogy Krisztus törvénye szerint élünk. Ámen.

Aranymondás: „Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!” János 13,34

Kraus Viktor

BIBLIAOLVASÓ

vezérfonál

Március

1. H.	3Móz 21	Jn 12,34-36
2. K.	3Móz 22,1-16	Jn 12,37-43
3. Sz.	3Móz 22,17-33	Jn 12,44-50
4. Cs.	3Móz 23,1-22	Jn 13,1-11
5. P.	3Móz 23,23-44	Jn 13,12-20
6. Sz.	3Móz 24	Jn 13,21-30
7. V.	3Móz 25,1-34	Jn 13,31-35
8. H.	3Móz 25,35-55	Jn 13,36-38
9. K.	3Móz 26,1-39	Jn 14,1-6
10. Sz.	3Móz 26,40-46	Jn 14,7-11
11. Cs.	3Móz 27	Jn 14,12-14
12. P.	4Móz 1	Jn 14,15-21
13. Sz.	4Móz 2	Jn 14,22-24
14. V.	4Móz 3	Jn 14,25-31
15. H.	4Móz 4,1-16	Jn 15,1-8
16. K.	4Móz 4,17-49	Jn 15,9-11
17. Sz.	4Móz 5	Jn 15,12-17
18. Cs.	4Móz 6,1-21	Jn 15,18-27
19. P.	4Móz 6,22-27	Jn 16,1-15
20. Sz.	4Móz 7,1-41	Jn 16,16-23a
21. V.	4Móz 7,42-89	Jn 16,23b-28
22. H.	4Móz 8	Jn 16,29-33
23. K.	4Móz 9,1-14	Jn 17,1-5
24. Sz.	4Móz 9,15-23	Jn 17,6-19
25. Cs.	4Móz 10,1-10	Jn 17,20-26
26. P.	4Móz 10,11-36	Jn 18,1-11
27. Sz.	4Móz 11,1-15	Jn 18,12-18
28. V.	4Móz 11,16-35	Jn 18,19-23
29. H.	4Móz 12	Jn 18,24-27
30. K.	4Móz 13	Jn 18,28-32
31. Sz.	4Móz 14,1-25	Jn 18,33-40

Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Cím: Deregyő 216, 076 74 Deregyő

IČO/reg.szám: 31256732

Nyilvántartási szám: EV 5612/18

ISSN: 2585-8491

Megjelenik havonta.

Kereskedelmi forgalomba nem hozható.

Terjeszti a Deregyő-i Református

Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő: Csoma László,

szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia,

Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítók:

Fábián Tibor, Senn Péter

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahnov-Deregyő 216,

Tel.: 056/63 953 96, Mobil: 0908 035 094,

E-mail: ladislavcsoma@gmail.com

vagy csomalaszlo@centrum.sk

Nyomja: Marián Györky - MS PRINT

